

Dags igen för Helgopriset

Fastighetsverkets arkitekturpris delas i år ut för andra gången. Första gången var 1996 då den gamla ladugården i Alnarp utsågs till vinnande förslag.

Helgopriset är Sveriges största arkitekturpris med en prissumma på 150 000 kr, och utdelas för förtjänstfull komplettering av ett äldre byggnadsverk, där tillägget tillför sådana kvaliteter att det samspelar med det äldre byggnadsverket till en god arkitektonisk helhet.

Årets pristagare väljs bland byggnadsprojekt som färdigställda efter 1 juli 1996. Byggnaden måste ligga i Sverige, men behöver inte ägas av staten eller det allmänna. Den behöver heller inte vara kulturskyddad eller byggnadsminnesförklarad.

Alla är välkomna att senast den 29 juni 2001 lämna förslag på pristagare. Förslagen ska ges på särskild blankett som kan hämtas på Fastighetsverkets hemsida: www.sfv.se På vår hemsida finns även stadgar för priset. En jury med representanter för Konsthögskolan, Riksantikvarieämbetet, Svenska arkitekters riksförbund och Statens fastighetsverk nominerar i september 8–10 förslag.

Prisutdelningen sker den 21 november i samband med en seminariedag om byggnadsvårdsfrågor.

NOTISER

Litauiskt arkitekturpris

Litauiska arkitektförbundet och Myndigheten för kulturminnesskydd har utsett Sveriges ambassad i Vilnius till «den bäst renoverade offentliga eller affärsmässiga fastigheten i Vilnius gamla stad». Ambassadbyggnaden har vunnit priset för «en estetisk byggnad och gård» i konkurrens med kulturhus av olika slag.

Fastighetsverket köpte 1996 den då mycket förfallna byggnaden i den vackra och arkitektoniskt rika stadskärnan, som finns upptagen på UNESCO:s världsarvslista. Byggnaden, som beskrevs utförligt i förra numret av Kulturvärden, har anor från medeltiden och spåren från olika tidsskeden har tagits väl till vara vid renoveringen. Redan 1998 fick ambassadbyggnaden en utmärkelse för bästa tak i Vilnius. Ombyggnaden är ritad av arkitekt SAR Jan Flank och arbetet har letts av Fastighetsverkets bygghet.

Mörkrött kan bli rosa

Uppsala slotts nuvarande mörkröda färgsättning är inte mer än 50 år gammal. Den tillkom vid en renovering 1949–51 då man ville knyta an till en romantisk föreställning om vasatiden. Uppsala slott fick därmed en färg som saknar historisk förankring, eftersom slottet var vitt under vasatiden och fram till branden 1702.

Återuppbyggnaden inleddes vid mitten av 1740-talet under ledning av Carl Hårleman, och det var då slottet fick sin nuvarande arkitektoniska utformning. Slottet avfärgades med en svagt rosafärgad puts med ljusst gråmålade rusticeringar och fasaddetaljer.

Då nu slottet åter står inför en genomgripande fasadrenovering är det aktuellt att fundera över vilken färg byggnaden ska ha i framtiden.

Rosafärgad puts har hittats på fasaden vid igensatta fönsteröppningar. Den analyseras nu för att eventuellt kunna klargöra vilka pigment som användes vid slottets färgsättning på 1700-talet. Samtidigt diskuteras frågan om kulörval grundligt i ett brett expertforum.

Priselönt ambassad i Vilnius.

Uppsala slott i rosa på 1760-talet.

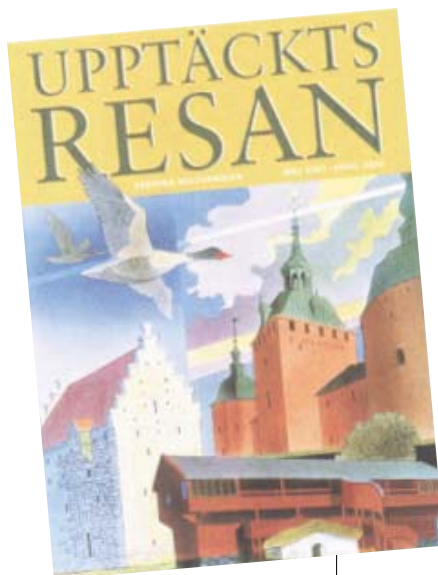
Kalk och hantverk

I augusti 1999 anordnade Nordiskt forum för byggnadskalk en konferens på Läckö slott för erfarenhetsutbyte mellan olika yrkesgrupper som arbetar med kalkbruk och kalkputs.

Sedan medeltiden och långt in i vår tid murades byggnader i huvudsak av tegel och kalkbruk, samtidigt som både material- och hantverkskunnandet var mycket stort. Efter 1950-talet blev kalk undanträngt av cement som är betydligt hårdare och som har visat sig vara dåligt anpassat till äldre murverk. Då man slutade tillverka kalkbruk medförde det därför stora problem för byggnads- och kulturminnesvården. Nu är intresset för hantverksmässig kalkframställning och murning med kalkbruk tillbaka och därför har Riksantikvarieämbetet samlat erfarenheterna från Läckökonferensen i en bok.

Boken som behandlar byggnadskalk ur både tekniska och ideologiska aspekter kan beställas från Riksantikvarieämbetet på deras hemsida:

www.raa.se

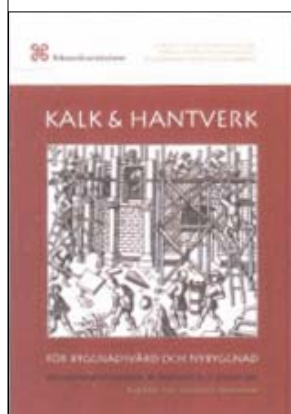
Årets Upptäcktsresa

Arkitektur är temat för årets upplaga av den kulturhistoriska turistguiden

Upptäcktsresan. Här berättas om arkitekturen och arkitekterna bakom många av våra offentliga rum från Skåne till Lappland.

Det 112 sidor tjocka magasinet innehåller mängder av resetips och dessutom en faktadel med adresser öppettider och utställningskalendrier till över 300 svenska sevärdheter.

Upptäcktsresan ges ut av Svenskt Kulturarv, en intresseorganisation med Statens fastighetsverk och Riksantikvarieämbetet som huvudmän och med stöd av Svenska Spel. Den finns att hämta gratis på museer, bibliotek och turistbyråer.

Lummig trädgård i Dakar

Sveriges nya ambassadörsresidens i Senegals huvudstad Dakar invigdes den 20 april i år. I juli förra året köpte Fastighetsverket på Utrikesdepartementets uppdrag en villa på Rue Martin Luther King i Dakar som bostad för den svenske ambassadören.

Villan - en putsad, vitmålad modernistisk villa på fyra hundra kvadratmeter i två plan - har under vintern förvandlats till ett representativt och funktionellt residens.

Representationsutrymmena ligger i bottenvåningen, där salongen fått behålla ett vackert marmorgolv. Övervåningens fem sovrum och matsalen har golv av ockrafärgade klinker. Badrum och kök har moderniserats och el- och vvs-installationer har bytts ut. I poolen utanför huset har mosaiken bytts ut och i trädgården har belysningen förnyats.

På den tre tusen kvadratmeter stora tomten finns en av Dakars lummigaste och mest välskötta trädgårdar - en perfekt miljö för svensk representation. Ambassadören i Dakar är ambassadör även för Kap Verde, Gambia, Guinea-Bissau, Guinea och Mali.

Arkitekt för Statens fastighetsverks renovering av byggnaden har varit Gunnar Åsell, arkitekt SAR.

Svenska ambassadörsresidenset i Dakar.